

Hejtman Martin Půta se může pyšnit dekádou ve vedení Libereckého kraje



29. 11. 2022 11:14

Psalo se úterý 27. listopadu roku 2012. Na ustavujícím jednání Zastupitelstva Libereckého kraje byl zvolen hejtmanem Martin Půta. Svůj post pak obhájil ještě dvakrát (v roce 2016 a 2020), a nyní tak slaví 10 let ve své funkci. Za tu dobu se Libereckému kraji podařilo dokončit celou řadu významných projektů.

„Moc si vážím podpory občanů a zároveň děkuji všem, kteří se o náš kraj a život v něm starají. Ať už ve svých zaměstnáních, firmách nebo ve volném čase. Svoji práci mám rád a budu se snažit ji vykonávat co nejlépe i v dalších letech,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Přehled oblastí a projektů, které se podařilo dokončit v posledních deseti letech:

1. Centra odborného vzdělávání

Kraj završil v roce 2021 několikaletý projekt výstavby center odborného vzdělávání, označovaných zkratkou COV, za více než 700 milionů korun. Cílem projektů je zkvalitnit výuku na středních a vyšších odborných školách v regionu. „Kvalitní vzdělání umožní studentům vybrat si dobré zaměstnání, což přinese ve výsledku lepší život do celého regionu,“ uvedl hejtman Martin Půta. Další centra odborného vzdělávání, která doplní osm stávajících, plánuje vybudovat kraj i na dalších středních školách v regionu. Prozatím kraj vypsál veřejné zakázky na výběr firem, které je vybudují v Turnově a Jablonci nad Nisou.

Přehled finančních prostředků v rámci jednotlivých COV Libereckého kraje v období 2014–2020:

COV LK	příprava	stavba	vybavení	TDI, BOZP	celkové výdaje
--------	----------	--------	----------	-----------	----------------

ISŠ Vysoké nad Jizerou	1.659.598	30.130.053	16.869.761	179.564	48.838.976
SOŠ a SOU Česká Lípa	2.070.271	56.369.872	22.343.919	313.390	81.097.452
SPŠ Česká Lípa	1.636.140	24.907.735	34.769.310	246.259	61.559.444
SPŠSE a VOŠ Liberec	1.860.504	49.466.999	34.965.561	274.670	86.567.734
SŠHL Frýdlant	1.618.880	52.689.522	21.740.864	262.449	76.311.715
OA, HŠ a SOŠ Turnov	878.766	34.295.487	20.177.159	258.940	55.610.352
SUPŠS Kamenický Šenov	2.733.502	72.411.485	14.896.666	353.925	90.395.578
SŠŘS Jablonec nad Nisou	6.012.155	182.935.105	21.958.785	816.629	211.722.674
CELKEM	18.469.817	503.206.257	187.722.025	2.705.826	712.103.925

Přehled rozdělení dotací:

COV LK	celkové výdaje	dotace – EU	dotace – SR	LK	podíl LK (v %)
ISŠ Vysoké nad Jizerou	48.838.976	40.102.471	2.358.969	6.377.536	13,06
SOŠ a SOU Česká Lípa	81.097.452	66.001.904	3.882.464	11.213.084	13,83
SPŠ Česká Lípa	61.559.444	49.943.442	2.937.849	8.678.153	14,1
SPŠSE a VOŠ Liberec	86.567.734	70.315.065	4.136.180	12.116.489	14
SŠHL Frýdlant	76.311.715	60.150.370	3.538.257	12.623.088	16,54
OA, HŠ a SOŠ Turnov	55.610.352	43.799.307	2.305.226	9.505.819	17,09
SUPŠS Kamenický Šenov	90.395.578	58.563.817	3.444.930	28.386.831	31,4

SŠRS Jablonec nad Nisou	211.722.674	66.724.153	3.924.950	141.073.571	66,63
CELKEM	712.103.925	455.600.529	26.528.825	229.974.571	32,3

1. Kamenný hospic a transformace zařízení sociálních služeb

Lůžkový hospic začal fungovat od ledna 2016. Obecně prospěšná společnost Hospicová péče sv. Zdislavy, která jej provozuje, poskytovala v kraji zprvu pouze terénní péči. Prvním krokem k vybudování kamenného hospice byla smlouva s Libereckým krajem uzavřená v září roku 2010. Zařízení našlo zázemí v liberecké ulici U Siroťčince, kterou včetně přilehlých pozemků věnovalo Libereckému kraji statutární město Liberec.

Liberecký kraj zajistil financování přestavby objektu se spoluúčastí Evropské unie z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Celkové náklady na stavbu, dodávku technologií a vnitřního vybavení dosáhly částky necelých 109 milionů korun. Od roku 2016 posílá kraj hospici každoročně neinvestiční dotaci 2,2 milionu korun; nyní je podpora schválena až do roku 2026.

„Hospici svaté Zdislavy, který funguje již šestým rokem, kraj od počátku systematicky pomáhá. Toto zařízení si podporu zaslouží, protože umožňuje nevyčleřitelně nemocným lidem z celého kraje dožít v důstojných podmínkách. Chtěl bych poděkovat zejména ředitelce Taťáně Janouškové a jejím kolegům a všem partnerům a sponzorům hospice za to, co pro nemocné dělají,“ prohlásil hejtman Martin Půta.

Cílem transformace je umožnit klientům zařízení sociálních služeb opustit velké instituce, respektive ústavy, a žít život podobný tomu, který žijí jejich zdraví vrstevníci. S podporou jsou schopni žít v běžných domácnostech, vykonávat obvyklé denní činnosti, zvládat péči o sebe samotné a chodit do zaměstnání či chráněného denního programu.

„Při návštěvě některých zařízení bylo možné nabýt dojmu, že se člověk právě přenesl v čase do sedmdesátých nebo osmdesátých let minulého století. Největší přínos transformace spočívá právě v tom, že sociální zařízení a životy jejich klientů povznese na úroveň, která odpovídá století jedenadvacátému,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Proces transformace již byl završen v zařízení Domov Sluneční dvůr na Českolipsku, který odstartoval v roce 2007. Roku 2019 byl zprovozněn obytný dům v České Lípě se třemi byty a jednou garsonkou pro 8 osob. V srpnu 2020 byl otevřen dům se dvěma byty v Sosnové pro 12 osob. Od října 2020 je v provozu dům pro 6 osob na Ladech v České Lípě. A koncem roku 2021 byly předány nové domovy v Jestřebí.

Klientky organizace Ostara od roku 2016 bydlí namísto objektu u lesa v Mařenicích ve čtyřech nových domech, dva jsou ve Cvikově a dva v Novém Boru. Celkové náklady na všechny čtyři domy, včetně vybavení, dosáhly téměř 55 milionů korun, z toho podíl kraje byl 9,2 milionu korun.

Nyní nově je dokončeno bydlení pro osoby se zdravotním postižením v Raspenavě, jehož cílovou skupinou jsou děti a mládež od 3 do 26 let s těžším mentálním kombinovaným postižením a výraznou potřebou péče a podpory. Náklady činily 66 milionů korun, kraj přispěl 18 miliony.

Hotový je také Dům Jana, který slouží zvláště těm, kteří trpí roztroušenou sklerózou. Vyšel na 24 milionů, kraj poskytl 23,7 milionu. V současné době se mění neutěšené podmínky, v nichž žili hendikepovaní pod křídly příspěvkové organizace Libereckého kraje APOSS v Nové Vsi u Chrastavy. Zde činí náklady 68 milionů, kraj poskytl 24,3 milionu korun.

1. Centrum urgentní medicíny a podpora nemocnic v kraji (záchrana nemocnice ve Frýdlantu, fúze Turnov a finanční stabilizace českolipské nemocnice)

Prioritou kraje je zajištění kvalitní zdravotní péče v regionu. Napomůže tomu zejména výstavba Centra urgentní medicíny při Krajské nemocnici Liberec za více než 3 miliardy korun. V současné době vybírá nemocnice firmu, která centrum postaví. *„Jde o klíčovou investici do budoucnosti zdravotnictví v našem kraji. Jsem rád, že vedení liberecké nemocnice a akcionáři našli nakonec dohodu o dalším postupu stavby poté, co se muselo výběrové řízení zrušit proto, že žádná z firem nesplnila finanční limit. Nyní je nutné zajistit finanční prostředky tak, aby jejich výše odpovídala vůli všech čtyř akcionářů,“* uvedl hejtmán Martin Půta.

Liberecký kraj za posledních deset let podpořil zdravotnictví v regionu částkou přesahující 3 miliardy korun. Až do roku 2029 se kraj zavázal podporovat modernizaci českolipské nemocnice každoročním čtyřicetimilionovým příspěvkem. Kraj se také významně přičinil o záchranu frýdlantské nemocnice, která od listopadu roku 2021 spadá pod Krajskou nemocnici Liberec. *„Zajištění rozsahu a kvality zdravotní péče je jedním z významných cílů Libereckého kraje. Frýdlantsko je dopravně nejhůř dostupná oblast kraje, kde žije více než 25 tisíc lidí a je tam vysoká nezaměstnanost. Je pro mě nemyslitelné, aby odtud lidé jezdili za veškerou zdravotní péčí až do Liberce. Proto Liberecký kraj finančně nákup frýdlantské nemocnice podpořil,“* uvedl hejtmán Martin Půta.

V roce 2014 došlo také ke spojení turnovské a liberecké nemocnice. Současný podíl akcionářů v turnovské nemocnici činí: 74,23 % Liberecký kraj, 15,77 % statutární město Liberec a 10 % město Turnov. Liberecký kraj se také v roce 2021 stal akcionářem MMN a.s – Nemocnice Jilemnice a Nemocnice Semily, a to koupí části akcií od majoritních vlastníků, jimiž jsou města Jilemnice a Semily.

1. Vnitřní dopravce – autobusy, investice do veřejné dopravy

Již od roku 2016 Liberecký kraj prosazoval myšlenku zřídit vlastního dopravce, a získat tak plnou kontrolu nad cenou dopravního výkonu. Proto v roce 2019 založil společnost Autobusy LK. Mimo jiné tím reagoval na nesouhlasné rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) o přímém nákupu akcií společnosti ČSAD Liberec. Krajský dopravce poprvé vyjel na Liberecku na konci roku 2019, aby jej následovala společnost ČSAD Česká Lípa také na Českolipsku, a to na konci loňského prosince.

Díky opravám se výrazně zlepšuje stav krajských silnic. Jen pro srovnání: oproti rok starému posouzení se průměrná známka na silnicích II. třídy zlepšila z hodnoty 2,71 na 2,58,

u komunikací III. třídy došlo k vylepšení o jednu desetinu, a to ze známky 3,17 na 3,07. Délka krajské silniční sítě činí 2.063 kilometrů.

1. Hnědouhelný důl Turów, vývoj jednání

„Letos, po sedmi letech, jsme úspěšně završili jednání týkající se polského hnědouhelného dolu Turów. Jednání, jehož výsledkem jsou pravidla a limity ujednaná v souladu s českým zákonem, která musí polský vlastník dolu při práci respektovat, a také finanční prostředky pro kraj a obce, jichž se důsledky těžby přímo dotýkají,“ uvedl hejtman Martin Půta.

V dubnu roku 2015 informovalo Polsko Českou republiku o pokračování těžby. Liberecký kraj požadoval mezistátní projednání tohoto záměru z hlediska posouzení vlivu na životní prostředí. Uskutečnilo se mnoho odborných jednání na vládních úrovních i mezistátních setkání, několik petic, veřejných projednávání i měření. Nejen to, ale také žaloba na polskou stranu Evropskou unií vyměřené penále přiměly majitele a provozovatele dolu společnost PGE, aby s Libereckým krajem v únoru 2022 podepsal Dohodu o poskytnutí daru ve výši 10.000.000 eur na zmírnění dopadů těžby. Současně s tím podepsala polská vláda s vládou České republiky Dohodu o spolupráci k řešení vlivů těžební činnosti na české území.

„Ve spolupráci s Euroregionem Nisa jsme také založili Fond malých projektů Turów, ze kterého plánujeme financovat environmentální projekty na česko-polském pomezí. Jedná se o příspěvek na projekty z oblasti životního prostředí, například úprava pramenišť, tůň, zadržení vody v krajině na Chrastavsku, revitalizace a výsadba alejí na Hrádecku, nové malé vodní plochy ve Višňově, výstavba tůň a výsadba stromů v Heřmanicích, výstavba rybníku a obnova původního rybníku ve Frýdlantě či vybudování mokřadů, lesoparků a výsadba aleje v Dětrichově. Záměrů se sešla více než stovka,“ upřesnil hejtman Půta.

K 28. listopadu 2022 je zůstatek na účtu LIBERECKÝ KRAJ – FOND TURÓW ČR-PL celkem 868.812.636,33 korun.

1. Převzetí zoologické a botanické zahrady

Od roku 2022 kraj od města převzal botanickou a zoologickou zahradu, zatímco domovy seniorů – na Františkově a ve Vratislavicích nad Nisou – získalo od kraje do své péče město.

„Převod organizací navazuje na již fungující spolupráci se statutárním městem Liberec v minulosti. Kraj i město se dle dohody zavazují podílet se na investičních i neinvestičních nákladech vybraných příspěvkových organizací. Chceme v případě zoologické a botanické zahrady podpořit organizace nadregionálního významu. Starat se o seniory je zase na druhou stranu úlohou zejména městských samospráv. Jsem rád, že se společně s městem můžeme spojit a význam těchto institucí posunout zase o výrazný krok kupředu,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Liberecký kraj se zavazuje přispívat na investice a opravy libereckému Divadlu F. X. Šaldy a Naivnímu divadlu Liberec částkou 5 milionů korun po dobu deseti let, počínaje rokem 2022. Příspěvek na činnost divadel bude ze strany kraje tvořit 2 miliony.

Stejný závazek přislíbilo i statutární město Liberec. Na investice a opravy zoologické a botanické zahrady bude přispívat každoročně 25 milionů korun. Kromě toho podpoří také

pravidelným příspěvkem činnost šesti městských poboček Krajské vědecké knihovny v Liberci, a to konkrétně 3,7 milionu korun.

Od 1. ledna 2023 jmenovali radní do funkcí jejich ředitele. David Nejedlo zůstává staronovým ředitelem zoologické zahrady, zatímco v botanické zahradě nahradí Miloslava Studničku Václav Lenk.

Liberecký kraj nyní ve spolupráci se Zoo Liberec připravuje výběr projektanta na rekonstrukci pavilonu žiraf a zeber. Cena za projektové práce se odhaduje na 3,9 milionu korun bez DPH. Zároveň již běží projektové práce na částečnou rekonstrukci Lidových sadů, v nichž vznikne moderního hudebně-kulturně-kreativního centra, jehož cílem bude modernizace velkého sálu, malého sálu, experimentálního studia a vybudování zkušeben. Náklady se odhadují na 130 milionů korun bez DPH. V příštím roce po dohodě se zoologickou zahradou povedou kroky k projektové přípravě na rekonstrukci výběhu levhartů.

7. Projekt Křišťálové údolí, kultura a cestovní ruch

Křišťálové údolí: 72 zapojených subjektů s 245 000 návštěvníků za rok rok v zapojených provozech (muzea + běžně otevřená místa

a. Kultura

nejvýznamnější počiny:

- **2013 – dokončení revitalizace městských lázní** na galerijní objekt. Investorem bylo statutární město Liberec. Celkové náklady činily 360 milionů korun včetně DPH. Liberecký kraj převzal objekt od města v roce 2020.
- **2019 – Muzeum Českého ráje v Turnově – expozice Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa.** Projekt byl zahájen v roce 2016 a skončil ke konci roku 2019. Celkové náklady projektu na české straně překročily 40 milionů korun.
- **2020 – otevření Severočeského muzea v Liberci** po tříleté komplexní rekonstrukci.
- **2022 – převod Zoo Liberec a Botanické zahrady Liberec** pod křídla Libereckého kraje

a. Cestovní ruch

nejvýznamnější počiny:

- **2019 – Křišťálové údolí, místo, kde se zrodil český křišťál.** Ve 2019 převod značky od společnosti PRECIOSA. Propagace sklářského, bižuterního a kamenářského průmyslu pod jednotnou hlavičkou. Vybudování hlavní marketingové značky Libereckého kraje.
- **2020 – zápis ruční výroby perličkových ozdob (firma Rautis) na seznam nemotného kulturního dědictví lidstva UNESCO**
- **2022 – propagace turistických atraktivit LK pomocí reklamy na vozidlech v závazku veřejné služby**

a. Památková péče

Liberecký kraj podpořil za posledních 10 let obnovu kulturních památek v Libereckém kraji

prostřednictvím Dotačního programu 7.2 Záchrana a obnova památek částkou 92.375.450 korun, celkem bylo podpořeno 493 objektů kulturních památek v Libereckém kraji.

V oblasti památkové péče pak podpořil Liberecký kraj prostřednictvím Individuálních dotací od roku 2017 celkem 44 objektů v celkové výši 35.924.000 korun.

▪ **nejvýznamnější počiny:**

- **2020 – obnova poutního areálu v Horní Polici**
- **2021 – rekonstrukce historické Sušárny chmele v Dubé**

1. Obnova alejí v Libereckém kraji

Obnova a péče o aleje se provádí jak podél silnic, tak ve volné krajině. Jsou velmi důležitým krajinným prvkem, chrání silnice před některými projevy nepřízně počasí, především jsou ale biotopem pro řadu živočišných druhů a podporují správnou funkci vodního režimu. Každý jednotlivý strom je domovem desítek nebo i stovek druhů živočichů. Platí to zejména pro hmyz, ptáky a drobné živočichy, kterým poskytuje úkryt, stravu nebo místo k zahnízdění.

„Tisíce stromů v uplynulých letech vysadil Liberecký kraj podél silnic ve své správě, další stovky z nich ošetřil. Moc děkuji Krajské správě silnic Libereckého kraje, která pracuje na další obnově alejí a výsadbě nových stromů. Důkazem, že svou práci děláme dobře, je i ocenění společnosti Arnika, která se zabývá životním prostředím,“ uvedl hejtmán Libereckého kraje Martin Půta.

Od roku 2014–2020 bylo revitalizováno 22 alejí, ošetřeno bylo 2.999 stromů, vysázeno 929 nových stromů, pokáceno 443 stromů. Celkové náklady činily 14.338 .807 korun, projekty spolufinancovány z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020.

Během roku 2021 jsme pak vysadili 6.000 stromů společně s Krajskou správou silnic Libereckého kraje podél silnic II. a III. třídy a také na pozemcích po demolcích v bývalém vojenském prostoru Ralsko.

Celkové náklady na výsadbu alejí v tomto roce dosahovaly v roce 2021 téměř 3 miliony korun bez DPH. Podíl kraje 20 % – 600.000 korun. Za rok 2022 se podařilo obnovit dalších 12 alejí.

Liberecký kraj jako i v jiných letech opakovaně vyhlásil dotační program 8.2 Podpora ochrany přírody a krajiny, ze kterého lze podpořit nové výsadby a ošetření stávajících alejí, zejména podél místních komunikací ve správě obcí.

Spuštěna byla také aplikace pro lepší orientaci k tématu výsadby stromů k údržbě silniční zeleně Stromy a aleje v Libereckém kraji (www.stromy.kraj-lbc.cz). Nabízí prezentaci líp republiky i obecné kapitoly věnované ochraně a údržbě zeleně. Připravuje se také otevřený vstup pro školy, kde žáci a učitelé mohou mapovat zajímavé stromy, a další užitečné aktivity.

1. Zveřejňování smluv – transparentní Liberecký kraj

Liberecký kraj se v roce 2013 stal vůbec prvním krajem v republice, který se zapojil do systému zveřejňování smluv na internetu. „*Prostřednictvím Portálu veřejné správy se tak každý může od té doby podívat na smluvní vztahy, které Liberecký kraj uzavírá, a za jakých podmínek,*“ uvedl hejtman Martin Půta.

S platností od 1. července 2016 začal platit nový zákon o registru smluv, který ukládá státu, krajům, obcím s rozšířenou působností a jejich příspěvkovým organizacím, dále obecně prospěšným společnostem jimi založenými a právnickým osobám, v nichž mají majetkovou účast, zveřejňovat všechny smlouvy a objednávky s hodnotou nad 50 tisíc korun. „*Tím, že jsme však zveřejňovali smlouvy a objednávky již od počátku roku 2013 dobrovolně a jako vůbec první z celé republiky, v této praxi tak v podstatě jen pokračujeme,*“ uzavřel Martin Půta.

1. Dlouhodobé snižování dluhu Libereckého kraje, významné investice kraje

Kraj letos splatil úvěr z roku 2006, který činil 750 milionů korun a jež využil na rekonstrukce silnic II. a III. třídy. Přbytek využil zejména na dopravní obslužnost, údržbu silnic či sociální služby.

Jednou z nejvýznamnějších investic poslední doby je například vybudování podnikatelského inkubátoru. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky na jeho stavbu byla zhruba 253 milionů korun bez DPH. Konečná cena stavby činí 298 milionů korun bez DPH a na dalších 8,85 milionu vyšlo vybavení. Podnikatelský inkubátor slouží jako místo, kde je možné najít nejen zázemí, ale i komunitu pro sdílení a rozvoj nápadů.

V říjnu letošního roku začala stavba parkovacího domu u sídla Krajského úřadu Libereckého kraje. Cena stavby včetně DPH činí zhruba 233 milion korun. Stavaři mají dle smlouvy na dokončení 12 měsíců.

Na výstavbu parkovacího domu naváže již brzy celková revitalizace okolí sídla budovy kraje. Poničené panely na prostranství u parkovacího domu nahradí úhledné náměstíčko s parčíkem. Poté vznikne před sídlem krajského úřadu náplavka, díky níž si bude možné v parných dnech ochladit nohy v Nise. Rekultivace okolí krajského úřadu je jednou z největších priorit Libereckého kraje. „*Kultivace dolního centra města je nutná. V roce 2017 jsme vyhlásili architektonickou soutěž. Uvědomujeme si, že jsme odpovědní za to, jak vypadá okolí krajského úřadu a chceme ho ve spolupráci s městem Liberec vrátit obyvatelům a návštěvníkům Liberce jako odpočinkovou zónu s jedinečným přístupem k řece Nise,*“ dodal k tomu hejtman Martin Půta.

